

Je moet meegaan in de belevingswereld van het kind en ze laten blijken dat zij de regie hebben

Marrie prikt kinderen tegen het coronavirus

→ REGIO 2

VOOR HET LAATSTE NIEUWS: LEIDSCHDAGBLAD.NL

TIPS EN REACTIES: REDACTIE@LEIDSCHDAGBLAD.NL

DONDERDAG 27 JANUARI 2022

Groen en variëteit bovenaan wensenlijstje Energiepark

Binnert Glastra

Leiden ■ Omwonenden en andere betrokkenen zijn voorzichtig positief over de eerste uitgangspunten voor nieuwbouw rond de energiecentrale en Huigpark in Leiden, maar hebben ook nog een waslijst aan aandachtspunten, met groen en variëteit voorop. Dat bleek dinsdagavond tijdens een gemeentelijke brainstormbijeenkomst over het Energiepark gedoopte project.

De circa vijftig belangstellenden die inlogden, aanschouwden de presentatie die Adam Visser van Group A architecten uit Rotterdam gaf, wel met gemengde gevoelens. Visser trad amper in detail, focuste alleen op de nieuwbouw (niet op het park en aanwezige monumenten) en gebruikt hier en daar ook wat eufemistische architectentaal om te benadrukken hoe de nieuwbouw aan weerszijden van de fabriek (van Reinveststeeg tegenover de Dirk-garage tot en met het te slopen Stadsbouwhuis) straks mooi kan aansluiten op de omgeving. Zo kwamen 'groene daklandschappen' voorbij die 'gezien zouden kunnen worden als een driedimensionale uitbreiding van het park'.

Maar het was ook niet de bedoeling dat Visser al een gedetailleerd plan zou voorleggen. Integendeel. De bijeenkomst was juist een eerste brainstormsessie om te bedenken aan welke uitgangspunten en eisen het ontwerp van de nieuwbouw moet voldoen. Op 8 februari volgt nog zo'n sessie. Voor de zomer moet er dan een zogeheten beeldkwaliteitsplan liggen dat dient als kwaliteitsstoets voor een daadwerkelijk ontwerp.

Straatjes

De basis van het plan bestaat uit meerdere gebouwen, tot maximaal zes lagen hoog, met meerdere 'straatjes' ertussen om te voorkomen dat het te massief oogt. Met hetzelfde doel krijgen gevels wat Group A betreft veel inspringingen, balkons en verschillende silhouetten. En als op enig moment de energiecentrale mocht sluiten dan is de

Het Stadsbouwhuis gaat waarschijnlijk tegen de vlakte voor nieuwbouw.

FOTO HIELCO KUIPERS

Door het singelpark heb je heel veel extra wandelaars die naar die gevels kijken

idee de looproute van de 3e Binnenvestgracht recht door richting Huigpark te trekken.

De aanwezigen gingen hiermee in kleine online groepjes aan de slag. Uit een snelle samenvatting na afloop bleek, dat klassieke zorgen zoals hoogte en massaliteit van de nieuwbouw desondanks ook rond dit project leven. Ook zijn er zorgen omtrent fietsverkeer door al die 'straatjes' en willen de betrokkenen graag extra aandacht voor een goede

balans tussen levendigheid en rust. Duurzaamheid en groen zouden ook veel aandacht moeten krijgen. Iemand die in de chatfunctie van de onlinebijeenkomst zijn onvrede uitte over het verdwijnen van 75 auto-parkeerplaatsen, kreeg daarvoor eveneens bijval.

De journalist van deze krant sloot aan bij een groepje dat geleid werd door de Leidse architect Krijn Tabbers van studio VVKH. Hij maakt deel uit van de bewonersgroep Nieuw Leids Bolwerk (NLB) - nu opgegaan in het 'Participatieplatform Energiepark' - die met succes een plek aan de onderhandelingstafel bedong en het eerdere gebiedsplan dat erop lag de versnipperaar in kreeg. In dat groepje waren ook omwonenden aanwezig, een vertegenwoordiger van de wijkvereniging Groenord-Zuid, iemand van brouwerij Pronck (gevestigd in het plangebied) en iemand die er in de toekomst hoopt een huis te mogen bouwen (wat in een deel van het project mogelijk is).

Twijfel was er in dat groepje over

Een renovatieproject van een Parijse jarenzeventigflat sluit aardig aan bij de visie van omwonenden voor nieuwbouw aan het Singelpark. MALKA ARCHITECTURE

de voorgespiegelde levendige straatjes tussen de gebouwen. Er werd in de presentatie een beeld geschetst zoals in Nieuw Leyden of de Groenesteeg, maar daar staan grondgebonden huizen met voordeuren direct aan de straat. Kan dat ook met appartementencomplexen? Tabbers geeft de suggestie mee nog eens goed te kijken naar de breedte van de straatjes en dus de bouwblokken. „Misschien als je één bredere straat maakt die duidelijk openbaar is en kleinere die duidelijk privé zijn, misschien dat het dan lukt.”

Inspireren

Hij wees verder onder meer op de 'referentiebeelden' die Group A gebruikte in de presentatie. Dat zijn foto's en impressies van projecten over hele wereld, die ontwerpers moeten inspireren. Maar die kunnen om allerlei redenen gekozen zijn, als voorbeeld van een bepaalde steensoort tot demonstratie van bouwkundig toepasbare balkonmaten. Volgens Tabbers kan zo'n ruime selectie van beelden ook averechts

werken: dat een architect - bijvoorbeeld om te voldoen aan een vraag om de kosten laag houden - in de verleiding komt heel gericht een sober referentiebeeld als inspiratiebron te gebruiken. Tabbers' groepje verzoekt de gemeente daarom alleen inspirerende foto's te gebruiken die daadwerkelijk aansluiten bij wat ongeveer de bedoeling is.

De zeven leden van zijn groepje wezen vervolgens verrassend eensluidend naar een plaatje dat Group A had gebruikt van een renovatieproject in Parijs - een grauw betonnen appartementencomplex dat van architect Stephane Malka een metamorfose kreeg met veel hout, verspringingen, ruime balkons en veel groen. Zo'n soort aansluiting met het park lijkt de Leidenaars wel wat. De hoofdboodschap: zorg voor veel variatie en veel groen. „Bedenk ook”, zegt André Goedegebure van de wijkvereniging Groenord-Zuid, „dat je nu door het singelpark ook heel veel extra wandelaars hebt die naar die gevels kijken. Het verdient ook iets moois.”

Veertien euro per uur moet de lokale maat zijn

Loman Leefmans

Leiden ■ Leiden mag alleen nog zakendoen met bedrijven die hun personeel minimaal veertien euro per uur betalen.

Daarvoor pleiten de raadsleden

Thomas van Halm (SP) en Tiny Klever (PvdA) in een brief aan het stadsbestuur. Want: 'Met de stijgende prijzen voor de boodschappen, huur en gas en elektriciteit komen veel werkenden nauwelijks rond'.

In 2020 nam de gemeenteraad een motie aan waarin veertien euro per

uur werd gesteld als basis voor bestaanszekerheid. Vervolgens is de lokale overheid zich daaraan gaan houden. Geen enkele ambtenaar of gemeente-medewerker verdient minder, en ook instanties als het LUMC volgden het voorbeeld.

Voor Van Halm en Klever is het nu

tijd om een stapje verder te gaan. De gemeente gaat namelijk nog steeds in zee met organisaties en bedrijven die het karige minimumloon betalen. 'Om die reden pleiten wij ervoor dat alleen nog maar zaken wordt gedaan met bedrijven die 'goed werkerschap' tonen. Dat betekent on-

der andere het personeel fatsoenlijk te betalen, zodat werknemers niet meer in armoede hoeven te leven.'

Of het voorstel van de twee raadsleden werkbaar en uitvoerbaar is, dat wordt volgende maand duidelijk als burgemeester en wethouders op hun verzoek antwoorden.